

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
ELEANOR SHARPSTON
prezentate la 10 octombrie 2017¹

Cauza C-363/16

**Comisia Europeană
împotriva**

Republicii Elene

„Neîndeplinirea obligațiilor de către un stat membru – Ajutor de stat – Obligația de recuperare – Articolul 108 alineatul (2) TFUE – Măsuri care trebuie adoptate de statele membre – Procedura de insolvență – Înscrierea ajutorului de stat ilegal în tabelul creanțelor – Încetarea activităților întreprinderii – Suspendarea vânzării prin licitații publice a activelor întreprinderii”

1. În februarie 2012, Comisia Europeană a adoptat o decizie² prin care constata că anumite măsuri de sprijin financiar acordate de Republica Elenă în favoarea United Textiles SA erau ajutoare de stat incompatibile cu piața internă și prin care solicita Republicii Elene să recupereze ajutorul. În prezent, în conformitate cu articolul 108 alineatul (2) TFUE, Comisia solicită declararea faptului că Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligația de a se conforma acestei decizii în termenul prevăzut.

2. Republica Elenă susține că, întrucât beneficiarul ajutorului a fost declarat insolvent prin hotărârea judecătorească din iulie 2012, iar activitățile acestuia au încetat, efectul de denaturare a concurenței cauzat de ajutorul de stat ilegal de care a beneficiat destinatarul acestuia a fost înlăturat. Rezultă că Republica Elenă a luat toate măsurile necesare pentru a pune în aplicare decizia și că a respectat decizia menționată.

Contextul juridic

3. Articolul 108 alineatul (2) TFUE prevede:

„În cazul în care, după ce părților în cauză li s-a solicitat să-și prezinte observațiile, Comisia constată că ajutorul acordat de un stat sau prin intermediul resurselor de stat nu este compatibil cu piața internă în conformitate cu articolul 107 sau că acest ajutor este utilizat în mod abuziv, aceasta hotărăște desființarea sau modificarea ajutorului de către statul în cauză în termenul stabilit de Comisie.

În cazul în care statul în cauză nu se conformează deciziei în termenul stabilit, Comisia sau orice alt stat interesat poate sesiza direct Curtea de Justiție a Uniunii Europene, prin derogare de la articolele 258 și 259.

[...]”

¹ Limba originală: engleza.

² Decizia 2012/541/UE a Comisiei din 22 februarie 2012 privind ajutorul de stat nr. SA.26534 (C 27/10 ex NN 6/09) acordat de Grecia întreprinderii Enómeni Klostoyfantourgia AE [United Textiles SA] (JO 2012, L 279, p. 30) (denumită în continuare „decizia de recuperare”).

4. Regulamentul nr. 659/1999³ a stabilit norme detaliate privind aplicarea legislației de reglementare a ajutoarelor de stat ilegale.

5. Considerentul (6) al regulamentului respectiv arată că, „în conformitate cu articolul [4 alineatul (3) TUE], statele membre au obligația de a coopera cu Comisia și de a-i furniza toate informațiile necesare pentru a-i permite [...] să își îndeplinească îndatoririle în conformitate cu prezentul regulament”.

6. În conformitate cu considerentul (13):

„întrucât, în cazul ajutoarelor ilegale care nu sunt compatibile cu piața comună, trebuie restabilită concurența efectivă; întrucât, în acest scop, este necesară recuperarea fără întârziere a ajutorului, inclusiv a dobânzii; întrucât este necesar ca recuperarea să se realizeze în conformitate cu procedurile de drept național; întrucât aplicarea acestor proceduri nu trebuie să ridice obstacole în calea restabilirii concurenței nederivate, prin împiedicarea executării imediate și efective a deciziei Comisiei; întrucât, pentru a obține acest rezultat, statele membre trebuie să ia toate măsurile necesare pentru a asigura efectul util al deciziei Comisiei”.

7. Articolul 14 din regulamentul respectiv, intitulat „Recuperarea ajutorului”, prevedea:

„(1) Atunci când adoptă decizii negative în cazuri de ajutor ilegal, Comisia decide ca statul membru în cauză să ia toate măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de la beneficiar [...]. Comisia nu solicită recuperarea ajutorului în cazul în care aceasta ar contraveni unui principiu general de drept [al Uniunii].

[...]

(3) Fără a aduce atingere unui ordin emis de [Curtea de Justiție] în temeiul articolului [278 TFUE], recuperarea se efectuează fără întârziere și în conformitate cu procedurile legislației naționale a statului membru în cauză, cu condiția ca acestea să permită executarea imediată și efectivă a deciziei Comisiei. În acest scop și în eventualitatea unei proceduri derulate în fața instanțelor naționale, statele membre în cauză parcurg toate etapele necesare permise de legislațiile naționale respective, inclusiv măsuri provizorii, fără a aduce atingere dreptului [Uniunii].”

Istoricul cauzei și decizia de recuperare

8. United Textiles este o întreprindere grecească de textile care a produs îmbrăcăminte, fibre și țesături. Considerentele deciziei de recuperare menționează că cel puțin din anul 2004 situația acesteia s-a înrăutățit în mod constant, iar fabricile sale nu mai sunt operaționale din anul 2008, din cauza lipsei de fond de rulment. Începând din 2008, plățile la aproape toate împrumuturile bancare ale întreprinderii au înregistrat întârzieri. Conform rapoartelor anuale ale întreprinderii, producția a fost aproape complet oprită din martie 2009, iar începând din februarie 2010 a fost suspendată tranzacționarea acțiunilor întreprinderii la Bursa de Valori din Atena⁴.

3 Regulamentul (CE) nr. 659/1999 al Consiliului din 22 martie 1999 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 93 din Tratatul CE (JO 1999, L 83, p. 1, Ediție specială, 08/vol. 1, p. 41). De atunci, regulamentul a fost abrogat și înlocuit de Regulamentul (UE) 2015/1589 al Consiliului din 13 iulie 2015 de stabilire a normelor de aplicare a articolului 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (JO 2015, L 248, p. 9). La data la care a fost adoptată decizia de recuperare și la data relevantă pentru evaluarea nerespectării în cauză a dreptului Uniunii, regulamentul anterior era în vigoare. Noul regulament a intrat în vigoare la 14 octombrie 2015. În orice caz, conținutul articolului 16 din noul regulament este, în afara numerotării dispozițiilor, identic cu cel al articolului 14 din Regulamentul nr. 659/1999.

4 Considerentele 11-15 ale deciziei de recuperare.

9. În 2007, Republica Elenă a acordat întreprinderii United Textiles o garanție în legătură cu reeșalonarea unui împrumut bancar existent și acordarea unui nou împrumut (denumită în continuare „garanția din 2007”). În 2009, Republica Elenă a reeșalonat datoriile întreprinderii legate de contribuțiile la asigurările sociale pentru perioada 2004-2009 (denumită în continuare „reeșalonarea din 2009”) ⁵.

10. La 22 februarie 2012, Comisia a adoptat decizia de recuperare, pe care a notificat-o Republicii Elene la data de 23 februarie 2012. La articolul 1 alineatul (1) din decizia respectivă, Comisia a declarat că garanția din 2007 și reeșalonarea din 2009 constituie ajutoare de stat ilegale incompatibile cu piața internă ⁶. Valoarea totală a ajutoarelor ilegale a fost estimată la 30,57 milioane de euro ⁷.

11. Articolul 2 impunea Republicii Elene să recupereze ajutorul de stat ilegal, cu dobânzi, de la United Textiles.

12. Articolul 3 prevedea că recuperarea ajutorului este imediată și efectivă, iar decizia de recuperare trebuie pusă în aplicare în termen de patru luni de la data notificării acesteia.

13. În plus, articolul 4 alineatul (1) solicita Republicii Elene ca, în termen de două luni de la notificarea deciziei, să transmită Comisiei următoarele informații:

- „(a) suma totală (principalul și dobânzile de recuperare) care urmează a fi recuperată de la beneficiar;
- (b) o descriere detaliată a măsurilor deja adoptate și a celor planificate în vederea respectării [...] decizi[ei de recuperare];
- (c) documente care să demonstreze că beneficiarul a fost somat să ramburseze ajutorul.”

14. În conformitate cu articolul 4 alineatul (2), „Grecia informează periodic Comisia cu privire la situația măsurilor naționale luate în vederea punerii în aplicare [a deciziei de recuperare] până la recuperarea completă a ajutorului [...]. La cererea Comisiei, Grecia transmite imediat informațiile cu privire la măsurile deja luate și la cele planificate, în vederea respectării [deciziei de recuperare]. De asemenea, transmite informații detaliate privind valoarea ajutorului și cea a dobânzii aplicabile recuperării, deja recuperate de la beneficiar”.

15. Ca urmare a notificării deciziei de recuperare, la 21 iunie 2012, autoritățile elene competente au certificat o datorie în valoare de 19 181 729,10 euro (corespunzătoare garanției din 2007). La 19 iulie 2012, prin hotărârea pronunțată de Polymeles Protodikeio Athinon (Tribunalul de Mare Instanță, Atena), United Textiles a fost declarată insolventă.

16. La 29 august 2012, autoritățile elene competente au certificat în plus o datorie în valoare de 15 827 427,78 euro (corespunzătoare reeșalonării din 2009).

17. Datoriile au fost notificate în Registrul insolvențelor la 3 august 2012 (garanția din 2007) și la 14 septembrie 2012 (reeșalonarea din 2009).

18. Prima reuniune a creditorilor a avut loc la 18 decembrie 2012. Ultima notificare a datoriilor rezultate din ajutoarele care trebuie să fie recuperate a avut loc la 7 februarie 2013. Tabelul creanțelor a fost finalizat la 11 septembrie 2013.

19. Începând din 2013, activele întreprinderii United Textiles au fost vândute prin licitație publică.

⁵ Considerentele (18)-(21) ale deciziei de recuperare.

⁶ Articolul 1 alineatul (1) din decizia de recuperare.

⁷ Considerentele (98) și (99) ale deciziei de recuperare.

20. În perioada mai 2012-mai 2015, a avut loc un schimb de corespondență între Comisie și Republica Elenă cu privire la executarea deciziei de recuperare și la cursul procedurii de insolvență.

21. Prin e-mailurile din 7 și din 17 decembrie 2015, administratorul judiciar din cadrul procedurii de insolvență a United Textiles a informat Comisia că Republica Elenă depune eforturi să relanseze activitatea întreprinderii și a solicitat Comisiei să precizeze în ce măsură sprijină acest proiect. Prin scrisoarea din 18 decembrie 2015, Comisia a solicitat Republicii Elene să clarifice dacă exista sau nu exista un proiect de suspendare a procedurii de insolvență în ceea ce privește întreprinderea United Textiles și de reluare a activității acesteia.

22. Prin Actul cu conținut legislativ din 30 decembrie 2015 (denumit în continuare „ACL”), s-a decis ca „licitațiile publice pentru vânzarea activelor societății pe acțiuni [...] [United Textiles] să fie suspendate pentru o perioadă de șase luni de la data publicării în Jurnalul Oficial”⁸.

23. Republica Elenă a răspuns la scrisoarea Comisiei din 18 decembrie 2015 la 19 ianuarie 2016, confirmând faptul că vânzarea activelor a fost suspendată. Aceasta a furnizat Comisiei informații suplimentare cu privire la acest aspect prin scrisoarea din 11 aprilie 2016.

24. Vânzarea prin licitație publică a activelor întreprinderii a fost suspendată efectiv de la data publicării ACL pentru o perioadă de șase luni până la 30 iunie 2016. Guvernul elen a confirmat în cadrul ședinței că licitațiile pentru vânzarea activelor întreprinderii United Textiles au fost reluate în septembrie 2016.

Procedura și concluziile părților

25. La 30 iunie 2016, Comisia a introdus prezenta acțiune.

26. Comisia solicită Curții să declare faptul că, prin neluarea, în termenul stabilit, a tuturor măsurilor necesare pentru recuperarea de la beneficiar a ajutorului de stat declarat ilegal și incompatibil cu piața internă la articolul 1 alineatul (1) din decizia de recuperare și prin neinformarea în mod suficient a Comisiei cu privire la măsurile luate, în conformitate cu articolul 4 din decizia respectivă, Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile în conformitate cu articolele 2, 3 și 4 din decizia respectivă și nici obligațiile care decurg din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene.

27. În ședința din 21 iunie 2017 au fost ascultate pledoariile guvernului elen și Comisiei, precum și răspunsurile lor la întrebările adresate de Curte.

28. În cererea sa introductivă, Comisia a notat că, „din punct de vedere formal”, Republica Elenă nu s-a asigurat că obligațiile care decurg din decizia de recuperare au fost îndeplinite la data expirării termenului prevăzut (a se vedea punctul 39 de mai jos). Cu toate acestea, Republica Elenă a dedicat cea mai mare parte a observațiilor sale scrise și orale suspendării vânzării activelor întreprinderii trei ani mai târziu, la 30 decembrie 2015.

29. Atunci când a fost invitată în cadrul ședinței să specifice în ce pretinde că consta neîndeplinirea obligațiilor de către Republica Elenă, Comisia a identificat trei motive principale pentru care, în opinia sa, Republica Elenă nu a respectat decizia de recuperare, și anume: (i) prin faptul că nu a recuperat ajutorul în termenul de patru luni prevăzut în decizie (United Textiles fiind declarată insolventă după expirarea termenului); (ii) prin faptul că nu a informat Comisia în totalitate cu privire la situația recuperării ajutorului de stat ilegal, atât prin neprezentarea către Comisie a informațiilor solicitate la

⁸ Articolul 17 din ACL. Temeiul juridic pentru adoptarea actului respectiv l-a constituit articolul 44 alineatul 1 din Constituția elenă, care prevede că, „în circumstanțe extraordinare de necesitate urgentă și neprevăzută, președintele Republicii poate, la propunerea Cabinetului, să adopte acte cu conținut legislativ. [...]”.

articolul 4 alineatul (1) din decizia de recuperare în termen de două luni de la notificarea deciziei respective, cât și prin faptul că nu a informat Comisia cu privire la faptul că licitațiile publice fuseseră suspendate în decembrie 2015 și (iii) prin suspendarea, prin ACL, a vânzării prin licitații publice a activelor întreprinderii United Textiles.

Considerații introductive

30. Pentru început, este important să se clarifice anumite aspecte ale procedurii stabilite la articolul 108 alineatul (2) TFUE, data relevantă pentru evaluarea existenței unei încălcări a procedurii respective și natura obligației impuse statelor membre printr-o decizie de recuperare.

Procedura prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE și sarcina probei

31. În cazul în care un stat membru nu se conformează unei decizii de recuperare, Comisia sau un alt stat membru poate, prin derogare de la articolele 258 și 259 TFUE, să sesizeze Curtea de Justiție, potrivit articolului 108 alineatul (2) TFUE. Spre deosebire de articolul 258 TFUE, această opțiune nu prevede o etapă precontencioasă⁹.

32. Opțiunea cu privire la procedura care ar trebui să fie adoptată în fiecare caz în parte este de competența Comisiei¹⁰. Curtea a statuat că calea de atac prevăzută la articolul 108 alineatul (2) TFUE nu constituie decât o variantă a acțiunii în constatarea neîndeplinirii obligațiilor prevăzute de tratat, adaptată în mod specific la problemele deosebite create de ajutoarele de stat în ceea ce privește concurența pe piața internă¹¹. În prezenta cauză, Comisia a introdus o acțiune în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE.

33. În temeiul dispoziției respective, accesul la Curte este mai rapid și mai ușor, întrucât schimbul formal de opinii cu statul membru și (dacă este cazul) cu alte părți interesate a avut deja loc în cadrul procedurii administrative care a condus la adoptarea deciziei relevante a Comisiei¹². Conduita unui stat membru împotriva căruia a fost introdusă o acțiune în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE trebuie să fie evaluată exclusiv în lumina obligațiilor impuse statului membru în cauză prin acea decizie¹³.

34. Indiferent de opțiunea Comisiei în ceea ce privește procedura, jurisprudența constantă a stabilit că, în cadrul unei acțiuni în constatarea neîndeplinirii obligațiilor, „Comisia este cea căreia îi revine sarcina de a demonstra existența pretensei neîndepliniri a obligațiilor. Comisia este aceea care trebuie să prezinte Curții dovezile necesare pentru ca aceasta să poată verifica existența respectivei neîndepliniri a obligațiilor, fără a se putea întemeia pe vreo prezumție”¹⁴. Dimpotrivă, din momentul în care a fost stabilită nerespectarea obligației de recuperare a ajutorului de stat ilegal sau a unei părți a acestuia, revine statului membru obligația de a dovedi motivele care au justificat neîndeplinirea în cauză¹⁵.

9 Hotărârea din 3 iulie 2001, Comisia/Belgia (C-378/98, EU:C:2001:370, punctul 26).

10 A se vedea Hotărârea din 26 iunie 2003, Comisia/Spania (C-404/00, EU:C:2003:373, punctul 25 și jurisprudența citată). Prin urmare, nu putem accepta observația Comisiei din cadrul ședinței conform căreia singura sa opțiune în cazul în care un stat membru nu a respectat o decizie emisă în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE este de a sesiza Curtea în temeiul dispoziției respective.

11 Hotărârea din 3 iulie 2001, Comisia/Belgia (C-378/98, EU:C:2001:370, punctul 24 și jurisprudența citată).

12 Concluziile avocatului general Wahl prezentate în cauza Comisia/Germania (C-527/12, EU:C:2014:90, punctul 26).

13 Hotărârea din 2 februarie 1988, Comisia/Țările de Jos (213/85, EU:C:1988:39, punctul 8). Decizia de recuperare este cea care delimitează domeniul de aplicare al unei proceduri în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE (punere în aplicare completă și la timp). Alte considerații, precum comportamentul ulterior al unui stat membru, ar trebui formulate în temeiul articolului 258 TFUE (ulterior emiterii unui aviz motivat) sau al articolului 260 TFUE (în cazul în care Curtea a constatat deja că un stat membru nu și-a îndeplinit obligațiile) în conformitate cu procedura prevăzută în acestea.

14 Hotărârea din 26 iunie 2003, Comisia/Spania (C-404/00, EU:C:2003:373, punctul 26 și jurisprudența citată).

15 A se vedea în acest sens Hotărârea din 12 februarie 2015, Comisia/Franța (C-37/14, nepublicată, EU:C:2015:90, punctul 71).

Data relevantă pentru evaluarea existenței unei încălcări

35. În proceduri precum cea din prezenta cauză, în care procedurile naționale pentru recuperarea ajutorului de stat ilegal s-au derulat pe o perioadă de mai mulți ani, este esențial să se stabilească data relevantă pentru evaluarea existenței unei încălcări. În acest sens, alegerea între procedura generală de constatare a neîndeplinirii obligațiilor și procedura în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE nu este lipsită de consecințe. Întrucât cea din urmă nu impune Comisiei să emită un aviz motivat, rezultă că data relevantă pentru a evalua dacă a existat o neîndeplinire a obligațiilor nu poate fi (ca în cazul procedurii prevăzute la articolul 258 TFUE) data stabilită pentru respectarea unui astfel de aviz.

36. În schimb, conform jurisprudenței constante, data relevantă în cadrul procedurii în temeiul articolului 108 alineatul (2) TFUE este data stabilită în decizia conform căreia ajutorul de stat trebuie să fie recuperat sau, dacă este cazul, data stabilită ulterior de Comisie¹⁶. Evenimentele ulterioare care au loc după data relevantă nu pot fi luate în considerare în evaluarea existenței sau a absenței unei încălcări¹⁷.

37. În prezenta cauză, articolul 3 alineatul (2) din decizia de recuperare a stabilit un termen de patru luni de la data notificării deciziei. Ulterior, Comisia nu a stabilit un alt termen. Prin urmare, data relevantă ar trebui să fie la patru luni de la 23 februarie 2012, data notificării deciziei, și anume, 23 iunie 2012¹⁸. Întrucât data respectivă a fost într-o zi de sâmbătă, data relevantă este 25 iunie 2012.

38. În plus, articolul 4 alineatul (1) din decizia de recuperare a impus Republicii Elene să furnizeze informații specifice Comisiei în termen de două luni de la data notificării, și anume până la 23 aprilie 2012.

39. Prin urmare, datele relevante pentru a evalua dacă Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligația de a furniza informații și obligația de a recupera ajutorul de stat sunt 23 aprilie 2012 și, respectiv, 25 iunie 2012.

40. Comisia a susținut în cadrul ședinței că suspendarea licitațiilor publice pentru vânzarea activelor întreprinderii United Textiles prin ACL la 30 decembrie 2015 este o a doua dată relevantă pentru evaluarea existenței unei încălcări.

41. În acest sens, Comisia a susținut în continuare, în cadrul ședinței, că practica Curții este să constate că un stat membru care nu a respectat o decizie prin care i se solicită să recupereze ajutorul de stat până la data relevantă săvârșește o încălcare continuă¹⁹.

42. Nu acceptăm această interpretare a jurisprudenței. Deși este adevărat că, în unele astfel de cazuri, Curtea a constatat că încălcarea a continuat după data relevantă și până la momentul ședinței, declarația efectivă a Curții era limitată la existența unei încălcări la sfârșitul perioadei menționate în decizia Comisiei²⁰.

¹⁶ Hotărârea din 12 decembrie 2013, Comisia/Italia (C-411/12, nepublicată, EU:C:2013:832, punctul 30 și jurisprudența citată). Deciziile în cauză au vizat obligația de recuperare. Considerăm că principii similare vor reglementa obligația de a furniza informații Comisiei.

¹⁷ A se vedea în acest sens Hotărârea din 3 iulie 2001, Comisia/Belgia (C-378/98, EU:C:2001:370, punctul 28).

¹⁸ De exemplu, în Hotărârea din 9 iulie 2015, Comisia/Franța (C-63/14, EU:C:2015:458), Curtea a notat că decizia a fost notificată la 3 mai 2013 (punctul 14), iar data relevantă a fost 3 septembrie 2013 (punctul 46). A se vedea de asemenea Hotărârea din 12 februarie 2015, Comisia/Franța (C-37/14, nepublicată, EU:C:2015:90), unde decizia a fost notificată la 29 ianuarie 2009 (punctul 15), iar data pentru evaluarea nerespectării deciziei a fost stabilită la 29 mai 2009 (punctul 58).

¹⁹ Cele trei cauze citate de Comisie în sprijinul acestei afirmații sunt Hotărârea din 9 iulie 2015, Comisia/Franța (C-63/14, EU:C:2015:458), Hotărârea din 12 februarie 2015, Comisia/Franța (C-37/14, nepublicată, EU:C:2015:90), și Hotărârea din 13 octombrie 2011, Comisia/Italia (C-454/09, nepublicată, EU:C:2011:650).

²⁰ De exemplu în Hotărârea din 12 februarie 2015, Comisia/Franța (C-37/14, nepublicată, EU:C:2015:90), Curtea a notat, în legătură cu obligația de informare periodică a Comisiei cu privire la recuperarea ajutorului ilegal, că statul membru nu comunicase toate informațiile solicitate fie pe parcursul perioadei inițiale de două luni, stabilită în decizie, fie ulterior, înainte de ședința în fața Curții (punctul 88).

43. În plus, este clar din Hotărârea Comisia/Belgia²¹ că evenimentele ulterioare datei menționate în decizia prin care se dispune recuperarea ajutorului de stat ilegal sunt irelevante în vederea stabilirii existenței unei încălcări în cadrul procedurii prevăzute la articolul 108 alineatul (2) TFUE. Acestea fiind spuse, statul membru are o obligație continuă ulterior datei respective de a pune în aplicare recuperarea ajutorului ilegal, în cadrul obligației de cooperare loială²².

Natura obligației de recuperare

44. Obligația de recuperare a ajutorului de stat ilegal decurge din articolul 108 alineatul (2) TFUE, astfel cum a fost aplicat în scopul prezentei cauze prin Regulamentul nr. 659/1999. Trebuie amintită jurisprudența constantă conform căreia „eliminarea prin recuperare a unui ajutor ilegal este consecința logică a ilegalității [ajutorului]”²³. Recuperarea vizează restabilirea situației de fapt anterioare în măsura în care este posibil și eliminarea avantajelor anticoncurență create de ajutoarele de stat ilegale²⁴.

45. Obligația de recuperare este o obligație în ceea ce privește rezultatul care trebuie atins²⁵. Regulamentul nr. 659/1999 impune statelor membre să recupereze ajutoarele de stat ilegale în conformitate cu procedurile naționale, fără întârziere, în timp ce punerea în aplicare a deciziei de recuperare trebuie să fie „imediată și efectivă”²⁶. În acest sens, în conformitate cu jurisprudența constantă, statele membre sunt libere să aleagă mijloacele prin care vor executa obligația care rezultă din decizia de recuperare, cu condiția ca măsurile alese să nu afecteze domeniul de aplicare și eficacitatea dreptului Uniunii²⁷.

46. Recuperarea trebuie să fie nu doar completă, ci și la timp – și anume în termenul prevăzut în decizie (sau până la data stabilită ulterior de Comisie); recuperarea întârziată nu îndeplinește cerințele prevăzute în TFUE²⁸.

47. Curtea a declarat în mod constant că numai o imposibilitate absolută poate justifica nerecuperarea unor ajutoare de stat ilegale²⁹. Curtea interpretează strict această excepție și nu consideră că simpla „teamă de dificultăți interne” poate determina o imposibilitate absolută³⁰. Statele membre nu pot invoca cerințe ale legislației lor naționale, cum ar fi imposibilitatea de recuperare în temeiul legislației naționale³¹, un vid legislativ³², dificultăți administrative sau tehnice³³ sau dificultățile juridice, politice sau practice pe care le prezintă punerea în aplicare a deciziei, fără a realiza demersuri efective pe lângă întreprinderile în cauză în vederea recuperării ajutorului și fără a propune Comisiei modalități alternative de punere în aplicare a deciziei care să permită depășirea acestor dificultăți³⁴.

21 Hotărârea din 3 iulie 2001, Comisia/Belgia (C-378/98, EU:C:2001:370, punctul 28); a se vedea punctul 36 mai sus.

22 A se vedea punctul 80 și următoarele de mai jos, în special punctul 83.

23 A se vedea Hotărârea din 9 iulie 2015, Comisia/Franța (C-63/14, EU:C:2015:458, punctul 44).

24 A se vedea în acest sens Hotărârea din 14 aprilie 2011, Comisia/Polonia (C-331/09, EU:C:2011:250, punctul 56), și Concluziile noastre prezentate în cauza Comisia/Franța (C-214/07, EU:C:2008:343, punctul 39).

25 În acest sens suntem de acord cu Concluziile avocatului general Wahl prezentate în cauza Comisia/Germania (C-527/12, EU:C:2014:90, punctele 31-38).

26 Considerentul (13) și articolul 14 alineatul (3) din Regulamentul nr. 659/1999.

27 Hotărârea din 11 septembrie 2014, Comisia/Germania (C-527/12, EU:C:2014:2193, punctul 40 și jurisprudența citată).

28 Hotărârea din 9 iulie 2015, Comisia/Franța (C-63/14, EU:C:2015:458, punctul 45).

29 Hotărârea din 26 iunie 2003, Comisia/Spania (C-404/00, EU:C:2003:373, punctul 45 și jurisprudența citată).

30 Hotărârea din 29 ianuarie 1998, Comisia/Italia (C-280/95, EU:C:1998:28, punctele 14-16).

31 Hotărârea din 21 martie 1991, Italia/Comisia (C-303/88, EU:C:1991:136, punctul 60).

32 Hotărârea din 17 octombrie 2013, Comisia/Grecia (C-263/12, nepublicată, EU:C:2013:673, punctul 36).

33 Hotărârea din 29 ianuarie 1998, Comisia/Italia (C-280/95, EU:C:1998:28, punctele 18-26).

34 Hotărârea din 5 mai 2011, Comisia/Italia (C-305/09, EU:C:2011:274, punctul 33). Cu privire la conceptul de „imposibilitate absolută”, a se vedea de asemenea Karpenschif, M., *Droit européen des aides d'État*, Bruylant, Bruxelles, 2015, p. 383-387.

48. Poate un stat membru să susțină că, întrucât situația financiară a beneficiarului nu permite recuperarea ajutorului, acest lucru constituie o „imposibilitate absolută” de recuperare?

49. Curtea a statuat că această situație nu constituie o dovadă că punerea în aplicare este imposibilă, întrucât lichidarea întreprinderii poate contribui de asemenea la atingerea scopului referitor la eliminarea ajutorului³⁵. Absența unor active recuperabile reprezintă singura modalitate de a indica imposibilitatea absolută de recuperare a ajutorului; statului îi revine obligația de a solicita lichidarea întreprinderii astfel încât acesta să poată executa creanțele asupra activelor, dacă acestea există și dacă rangul acestora permite acest lucru³⁶.

50. Excepția imposibilității absolute se aplică *rezultatului* care trebuie atins: recuperarea ajutorului ilegal. Dacă aceasta ar putea fi invocată în legătură cu *modul* în care a fost efectuată această recuperare, ar fi mult prea simplu pentru un stat membru să aleagă o procedură care s-a dovedit imposibilă și apoi să pretindă că este absolvit de obligația de recuperare a ajutorului³⁷.

51. Anumite obligații complementare apar în cazul în care un stat membru întâmpină dificultăți în recuperarea ajutorului. Un stat membru poate invoca excepția imposibilității absolute numai dacă a adus problemele respective în atenția Comisiei și a încercat să soluționeze dificultățile cu care se confruntă³⁸. Prin urmare, un stat membru care întâmpină dificultăți neprevăzute sau imprevizibile sau care observă consecințe pe care Comisia le-a scăpat din vedere ar trebui să înainteze respectivele probleme Comisiei spre analiză, împreună cu propunerile pentru modificări adecvate ale deciziei în cauză. În astfel de cazuri, Comisia și statul membru trebuie, în virtutea normei care impune statelor membre și instituțiilor Uniunii o obligație de cooperare loială care rezultă în special din articolul 4 alineatul (3) TUE, să colaboreze cu bună-credință în vederea depășirii dificultăților respective³⁹.

Neîndeplinirea obligațiilor

Obligația de recuperare a ajutorului de stat

Argumentele părților

52. În cererea sa, Comisia susține că Republica Elenă nu a recuperat ajutorul ilegal în termenul stabilit.

53. Comisia afirmă că, în cazul în care recuperarea integrală a ajutorului de stat ilegal nu este posibilă deoarece întreprinderea se află în dificultate sau în insolvență, statul membru solicită înscrierea creanței legate de rambursarea ajutorului în tabelul creanțelor întreprinderii respective în cadrul procedurii de insolvență. Întreprinderea trebuie să își înceteze definitiv activitatea. În prezenta cauză, Republica Elenă nu și-a îndeplinit aceste obligații până la expirarea termenului prevăzut, și anume 25 iunie 2012.

54. Republica Elenă susține că United Textiles a fost declarată insolventă la 19 iulie 2012 și că activitatea acesteia a încetat. Denaturarea concurenței cauzată de avantajul concurențial de care a beneficiat destinatarul ajutorului a fost, prin urmare, eliminată, în conformitate cu decizia de recuperare.

35 A se vedea în acest sens Hotărârea din 2 iulie 2002, Comisia/Spania (C-499/99, EU:C:2002:408, punctele 37 și 38 și jurisprudența citată).

36 Hotărârea din 2 iulie 2002, Comisia/Spania (C-499/99, EU:C:2002:408, punctul 37).

37 A se vedea Concluziile noastre prezentate în cauza Comisia/Franța (C-214/07, EU:C:2008:343, punctul 44).

38 Hotărârea din 14 februarie 2008, Comisia/Grecia (C-419/06, nepublicată, EU:C:2008:89, punctul 40), și Hotărârea din 12 februarie 2015, Comisia/Franța (C-37/14, nepublicată, EU:C:2015:90, punctul 67 și jurisprudența citată).

39 Hotărârea din 26 iunie 2003, Comisia/Spania (C-404/00, EU:C:2003:373, punctul 46).

Apreciere

55. Într-o cauză precum cea de față, în care întreprinderea în cauză nu dispune de fondurile necesare pentru a rambursa ajutorul de stat ilegal, obligația de recuperare rămâne. Într-adevăr, jurisprudența Curții a stabilit în mod ferm că obligația de recuperare a ajutorului de stat ilegal se extinde la recuperarea de la beneficiari, precum *United Textiles*, care se află în dificultate sau în insolvență⁴⁰.

56. Într-un astfel de caz, „restabilirea situației anterioare și eliminarea denaturării concurenței care rezultă din ajutoarele plătite în mod ilegal pot fi îndeplinite, în principiu, prin înscrierea în tabelul creanțelor a celei corespunzătoare restituirii ajutoarelor vizate”⁴¹. Dacă este necesar, statul membru însuși – în calitate de creditor sau acționar al întreprinderii – trebuie să inițieze procedurile pentru lichidarea acesteia⁴².

57. În cazul în care autoritățile din statele membre nu pot să recupereze în întregime cuantumul ajutoarelor, doar înscrierea creanței în tabelul creanțelor nu este suficientă. Procedura de insolvență trebuie să „conducă la lichidarea întreprinderii beneficiare a ajutoarelor ilegale, cu alte cuvinte la încetarea definitivă a activității acesteia”⁴³.

58. Rezultă că, în cazul în care statul nu poate să recupereze în întregime cuantumul ajutorului ilegal din cauza situației financiare a întreprinderii, (i) aceasta din urmă trebuie să fie declarată insolventă și (ii) creanța corespunzătoare restituirii ajutoarelor în cauză trebuie să fie înscrisă în tabelul creanțelor. În cazul în care persistă imposibilitatea recuperării în întregime a cuantumului ajutoarelor, procedura de insolvență trebuie să conducă la lichidarea întreprinderii și la încetarea definitivă a activității acesteia. Numai atunci se consideră că obligația de recuperare este îndeplinită.

59. O altă întrebare se referă la momentul punerii în aplicare a deciziei de recuperare. Pare improbabil ca diferitele etape din cadrul unei proceduri de insolvență, de la solicitarea inițială de intrare în insolvență și declararea insolvenței până la lichidarea beneficiarului și încetarea definitivă a activităților acestuia, să aibă loc în mod normal în intervalul de patru luni stabilit de regulă de Comisie pentru recuperarea ajutorului ilegal. În astfel de circumstanțe, cât de mult se poate aștepta în mod rezonabil de la un stat membru care dorește să respecte în totalitate și la timp o decizie de recuperare?

60. Curtea consideră că înscrierea creanței rezultate din ajutorul de stat ilegal în tabelul creanțelor constituie mijlocul adecvat de obținere a eliminării denaturării concurenței și solicită ca acest lucru să fie realizat în termenul prevăzut în decizia de recuperare⁴⁴.

61. Prin urmare, este de așteptat ca statul membru să inițieze procedura de insolvență (dacă niciun alt creditor nu a făcut deja acest lucru), să își notifice creanțele administratorului judiciar și să solicite înscrierea acestora în tabelul creanțelor în conformitate cu procedurile naționale în termenul prevăzut în decizia de recuperare.

40 Hotărârea din 11 decembrie 2012, *Comisia/Spania* (C-610/10, EU:C:2012:781, punctul 71 și jurisprudența citată).

41 Hotărârea din 11 decembrie 2012, *Comisia/Spania* (C-610/10, EU:C:2012:781, punctul 72 și jurisprudența citată).

42 A se vedea Hotărârea din 6 decembrie 2007, *Comisia/Italia* (C-280/05, nepublicată, EU:C:2007:753, punctul 28 și jurisprudența citată).

43 Hotărârea din 11 decembrie 2012, *Comisia/Spania* (C-610/10, EU:C:2012:781, punctul 104 și jurisprudența citată).

44 Hotărârea din 13 octombrie 2011, *Comisia/Italia* (C-454/09, nepublicată, EU:C:2011:650, punctele 38-42), Hotărârea din 14 aprilie 2011, *Comisia/Polonia* (C-331/09, EU:C:2011:250, punctele 60-65), și Hotărârea din 11 decembrie 2012, *Comisia/Spania* (C-610/10, EU:C:2012:781, punctele 73-75).

62. Este posibil ca, într-un anumit caz, circumstanțe sau motive care țin de proceduri interne să împiedice înscrierea de către statul membru a creanței în tabelul creanțelor în termenul prevăzut. În această situație, statul membru ar trebui, în conformitate cu jurisprudența Curții, să prezinte această dificultate Comisiei, spre analiză, împreună cu propunerile pentru modificări adecvate ale deciziei în cauză. Atât statul membru, cât și Comisia trebuie să respecte obligația de cooperare loială și să colaboreze cu bună-credință⁴⁵.

63. Rezultă că, atunci când un stat membru întâmpină dificultăți în respectarea calendarului stabilit în decizia de recuperare din cauza particularităților procedurilor de insolvență, acesta trebuie să informeze Comisia în mod complet și să solicite un termen suplimentar pentru respectarea deciziei în cauză, justificând în mod corespunzător perioada suplimentară solicitată. În opinia noastră, Comisia, care este supusă de asemenea obligației de cooperare loială, are, în consecință, obligația de a acorda o prelungire rezonabilă a termenului pentru recuperare atunci când circumstanțele cauzei impun acest lucru.

64. În prezenta cauză, este cert că United Textiles nu a fost declarată insolventă până la data de 19 iulie 2012. Sumele care trebuiau recuperate au fost notificate în Registrul insolvențelor la 3 august 2012 (garanția din 2007) și la 14 septembrie 2012 (reeșalonarea din 2009). Republica Elenă a declarat în cadrul ședinței că ultima notificare a creanței legate de ajutorul de stat ilegal a avut loc la 7 februarie 2013. Tabelul creanțelor a fost finalizat la 11 septembrie 2013. Toate aceste evenimente au avut loc ulterior datei relevante de 25 iunie 2012.

65. Deși toate măsurile luate pentru punerea în aplicare a deciziei de recuperare (declararea insolvenței întreprinderii United Textiles, notificarea creanțelor în Registrul insolvențelor și stabilirea tabelului creanțelor, inclusiv a celor rezultate din ajutorul de stat ilegal) au avut loc după termenul pentru recuperare stabilit de Comisie, Republica Elenă nu a solicitat Comisiei un termen suplimentar pentru punerea în aplicare a deciziei de recuperare în conformitate cu procedurile sale naționale. În consecință, măsurile de punere în aplicare au avut loc ulterior termenului prevăzut.

66. Prin urmare, încălcarea este dovedită.

Obligația de informare periodică a Comisiei

Argumentele părților

67. Comisia susține că Republica Elenă nu a informat-o suficient cu privire la măsurile luate pentru punerea în aplicare a deciziei de recuperare. Aceasta susține că Republica Elenă nu a informat-o în prealabil cu privire la suspendarea licitațiilor publice pentru vânzarea activelor întreprinderii United Textiles prin ACL. În plus, Republica Elenă nu a furnizat nicio informație cu privire la evoluția cauzei de la scrisoarea din 11 aprilie 2016.

68. Republica Elenă susține că a informat periodic Comisia în mod suficient cu privire la măsurile pe care le-a luat pentru punerea în aplicare a deciziei de recuperare.

⁴⁵ A se vedea punctul 51 și nota de subsol 38 de mai sus.

Apreciere

69. Articolul 4 din decizia de recuperare a impus Republicii Elene cerințe de raportare specifice. În primul rând, Republicii Elene i s-a impus să furnizeze trei informații specifice în termen de două luni de la data notificării deciziei [articolul 4 alineatul (1)]. În al doilea rând, Republica Elenă avea obligația continuă de a informa periodic Comisia cu privire la situația măsurilor luate pentru recuperarea ajutorului până la recuperarea integrală a acestuia [articolul 4 alineatul (2)].

70. Curtea a statuat că, în cazul în care un stat membru nu adoptă măsurile necesare pentru recuperarea ajutorului de stat în termenul stabilit, acesta nu își îndeplinește nici obligația de a informa Comisia cu privire la măsurile luate⁴⁶. Întrucât Republica Elenă nu a luat nicio măsură pentru a pune în aplicare decizia de recuperare până la 23 aprilie 2012, aceasta nici nu ar fi putut să informeze Comisia cu privire la acestea.

71. Prin urmare, și neîndeplinirea acestei obligații este dovedită.

72. Trebuie notat aici că guvernul elen a confirmat în cadrul ședinței că cele trei informații specifice prevăzute la articolul 4 alineatul (1) din decizia de recuperare nu au fost furnizate până la 23 aprilie 2012. În plus, din corespondența dintre părți reiese că guvernul elen nu a mai contactat Comisia până în mai 2012 – din nou, după termenul prevăzut.

73. În ceea ce privește obligația de a informa periodic Comisia cu privire la situația măsurilor luate în vederea recuperării ajutorului până la recuperarea completă a ajutorului [articolul 4 alineatul (2) din decizia de recuperare], părțile au prezentat Curții o serie de scrisori care arată o corespondență bogată între Republica Elenă și Comisie începând din mai 2012. Prin scrisorile respective, Republica Elenă a informat Comisia cu privire la evoluția procedurii de insolvență a întreprinderii United Textiles. Cu toate acestea, Republica Elenă nu a informat Comisia în prealabil cu privire la adoptarea ACL de suspendare a licitațiilor publice în ceea ce privește United Textiles. Abia după ce Comisia (prin scrisoarea din 18 decembrie 2015) a solicitat Republicii Elene să clarifice situația, Republica Elenă a informat Comisia (prin scrisoarea din 19 ianuarie 2016) că a suspendat licitațiile publice pentru vânzarea activelor întreprinderii United Textiles pentru o perioadă de șase luni în vederea evaluării unui plan de relansare a activității acesteia.

74. Considerăm că aceasta este o încălcare a articolului 4 alineatul (2) din decizia de recuperare.

75. Prin urmare, concluzionăm că Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligația de a informa Comisia în mod suficient, în conformitate cu articolul 4 din decizia de recuperare, cu privire la măsurile luate în vederea recuperării ajutorului ilegal.

Suspendarea licitațiilor publice și posibilitatea relansării activităților întreprinderii United Textiles

76. Suspendarea licitațiilor publice pentru activele întreprinderii United Textiles a avut loc ulterior datei relevante pentru evaluarea existenței unei încălcări (a se vedea punctele 35-43 de mai sus). Prin urmare, aceasta nu poate fi luată în considerare în acest sens. Cu toate acestea, întrucât o mare parte din observațiile părților au vizat acest subiect, vom aborda succint acest aspect pentru ca analiza să fie completă.

⁴⁶ A se vedea printre altele Hotărârea din 9 iulie 2015, Comisia/Franța (C-63/14, EU:C:2015:458, punctele 62 și 63).

77. Comisia susține că recuperarea trebuie să se facă în conformitate cu procedurile naționale și să fie imediată și efectivă. În cazul în care nu este posibilă recuperarea completă a ajutorului de stat ilegal, iar statul membru optează pentru calea procedurii de insolvență, această procedură trebuie să conducă în final la lichidarea întreprinderii și la încetarea definitivă a activităților acesteia. Suspendarea licitațiilor publice pentru vânzarea activelor întreprinderii United Textiles oprește procesul de lichidare a întreprinderii, presupus a fi ireversibil, și încetinește recuperarea ajutorului de stat ilegal.

78. Republica Elenă susține că United Textiles și-a încetat activitatea și, prin urmare, avantajul concurențial pe care l-a primit a fost eliminat. Nici jurisprudența, nici practica Comisiei nu impun ca procedura de insolvență să conducă inevitabil la lichidarea și dizolvarea întreprinderii în cauză. Suspendarea licitațiilor publice a durat doar șase luni, după care procedurile de lichidare au continuat în mod normal. De asemenea, proiectul de relansare a activității United Textiles a inclus dispoziții privind recuperarea imediată a ajutorului de stat.

79. Poate un stat membru care se află în procesul de recuperare a unui ajutor de stat ilegal în cadrul procedurii de insolvență să suspende procedura respectivă în vederea examinării unui plan de relansare a activității beneficiarului?

80. Pentru a răspunde la această întrebare, ar trebui avute în vedere mai multe principii.

81. În primul rând, recuperarea trebuie să fie efectuată fără întârziere, iar executarea deciziei de recuperare trebuie să fie imediată și efectivă⁴⁷.

82. În al doilea rând, statele membre sunt libere să aleagă mijloacele prin care vor executa obligația de recuperare, cu condiția ca măsurile alese să nu afecteze domeniul de aplicare și eficacitatea dreptului Uniunii și să nu facă recuperarea practic imposibilă. Măsurile adoptate de statele membre trebuie să fie adecvate scopului de stabilire a condițiilor normale de concurență care au fost denaturate prin acordarea ajutorului ilegal⁴⁸.

83. În al treilea rând, obligațiile specifice privind recuperarea ajutoarelor de stat și obligația mai generală de cooperare loială prevăzută la articolul 4 alineatul (3) TUE sunt strâns legate între ele; articolul 4 alineatul (3) definește modul în care un stat membru trebuie să acționeze pe parcursul procesului de recuperare⁴⁹.

84. În sfârșit, obiectivul global al recuperării ajutoarelor de stat ilegale, și anume eliminarea denaturării concurenței⁵⁰, trebuie analizat împreună cu obiectivele generale ale Uniunii, prevăzute la articolul 3 TUE, în special creștere economică echilibrată și o economie socială de piață cu grad ridicat de competitivitate care tinde spre ocuparea deplină a forței de muncă drept piloni ai dezvoltării durabile a UE⁵¹.

85. În acest context, nu suntem de acord cu opinia exprimată de Comisie în cadrul ședinței conform căreia recuperarea prin intermediul procedurilor de insolvență este o stradă cu sens unic care trebuie să conducă inevitabil la lichidarea beneficiarului.

47 A se vedea punctul 45 de mai sus.

48 Hotărârea din 11 septembrie 2014, Comisia/Germania (C-527/12, EU:C:2014:2193, punctele 40-42).

49 A se vedea printre altele Hotărârea din 12 februarie 2015, Comisia/Franța (C-37/14, nepublicată, EU:C:2015:90, punctul 67), și Concluziile noastre prezentate în cauza Comisia/Franța (C-214/07, EU:C:2008:343, punctul 48).

50 A se vedea punctul 44 de mai sus.

51 Articolul 3 alineatul (3) TUE.

86. În primul rând, jurisprudența Curții stabilește în mod expres că, în vederea îndeplinirii obligației de recuperare, procedurile de insolvență trebuie să „conducă la lichidarea întreprinderii beneficiare a ajutoarelor ilegale, cu alte cuvinte la încetarea definitivă a activității acesteia”; însă *această obligație se aplică numai* „în cazul în care autoritățile de stat nu ar putea să recupereze în întregime cuantumul ajutoarelor”⁵². În caz contrar, atunci când se poate recupera în întregime cuantumul ajutoarelor în cursul procedurii de insolvență, nu mai sunt necesare lichidarea întreprinderii și încetarea definitivă a activității acesteia.

87. În al doilea rând, afirmația potrivit căreia normele privind ajutoarele de stat, în cadrul unui sistem care vizează creșterea economică și ocuparea deplină a forței de muncă, ar trebui să impună în mod mecanic întreprinderilor care ar putea fi de altfel viabile să își înceteze activitatea, având drept consecință pierderea locurilor de muncă, este în mod inerent de respins.

88. În al treilea rând, astfel cum observă în mod corect Republica Elenă, însăși Comisia a declarat că, „în cazul în care se propune un plan de continuare [...] care presupune o continuare a activității beneficiarului, autoritățile naționale responsabile cu executarea deciziei de recuperare pot să susțină acest plan numai dacă acesta garantează că ajutorul este rambursat în întregime în termenele prevăzute în decizia de recuperare a Comisiei”⁵³. Într-adevăr, Comisia precizează în continuare că, „[i]n special, statul membru nu poate renunța la o parte din pretențiile sale și nici nu poate accepta o altă soluție care nu ar avea drept rezultat încetarea imediată a activității beneficiarului. În lipsa unei rambursări integrale și imediate a ajutorului ilegal și incompatibil, autoritățile responsabile cu executarea deciziei de recuperare trebuie să ia toate măsurile posibile pentru a se opune adoptării unui plan de continuare și să insiste pentru încetarea activității beneficiarului în limita de timp stabilită în decizia de recuperare”⁵⁴. Acest lucru nu schimbă faptul că însăși Comisia susține ca fiind acceptabil un plan de continuare care să conducă la recuperarea completă și la timp a ajutorului de stat ilegal plătit anterior.

89. Prin urmare, considerăm că, în principiu, un stat membru poate avea în vedere relansarea activității beneficiarului unui ajutor de stat ilegal în circumstanțe precum cele din prezenta cauză.

90. Cu toate acestea, sugerăm că ar trebui să fie respectate cel puțin următoarele condiții minime: (i) proiectul trebuie să permită recuperarea completă a cuantumului ajutoarelor de stat ilegale; (ii) procedura trebuie să fie în conformitate cu legea națională; (iii) Comisia trebuie să fie pe deplin informată în prealabil; (iv) obligația referitoare la cooperarea loială și efectivitatea dreptului Uniunii trebuie să fie respectate; (v) Comisia trebuie să fie de acord cu proiectul și să stabilească un calendar obligatoriu pentru punerea în aplicare a acestuia și (vi) statul membru trebuie să respecte termenul-limită stabilit de Comisie.

91. În prezenta cauză, suspendarea procedurii de insolvență prin ACL a vizat doar vânzarea prin licitație publică a activelor întreprinderii United Textiles. Aceasta nu a afectat înscrierea creanței în tabelul creanțelor, nici încetarea activității întreprinderii⁵⁵. Prin urmare, aceasta nu a extins, în sine, avantajul concurențial de care a beneficiat United Textiles.

52 Hotărârea din 11 decembrie 2012, Comisia/Spania (C-610/10, EU:C:2012:781, punctul 104 și jurisprudența citată).

53 Comunicarea Comisiei Pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil, JO 2007, C 272, p. 4, punctul 67.

54 Comunicarea Comisiei Pentru o punere în aplicare eficientă a deciziilor Comisiei de obligare a statelor membre să recupereze ajutorul de stat ilegal și incompatibil, JO 2007, C 272, p. 4, punctul 67.

55 Comisia nu a prezentat Curții nicio dovadă a faptului că activitatea întreprinderii Textiles nu a încetat. Dimpotrivă, în decizia de recuperare se menționează, în considerentul (13), că fabricile întreprinderii nu mai sunt operaționale din 2008, din cauza lipsei de fond de rulment. La rândul său, Republica Elenă susține că, atunci când o întreprindere este declarată insolventă, singura modalitate ca activitatea acesteia să poată continua, conform legislației elene, este cu aprobarea instanței competente în materia insolvenței sau prin decizie a reuniunii creditorilor. Republica Elenă a informat Comisia prin scrisorile din 12 noiembrie 2014 și din 15 mai 2015 că nu este cazul în speță. În acest context, considerăm că afirmațiile Comisiei în cadrul ședinței referitoare la o posibilă continuare *de facto* a activității întreprinderii United Textiles nu sunt suficiente pentru a îndeplini sarcina probei care îi revine acesteia (a se vedea punctul 34 de mai sus).

92. Cu toate acestea, Republica Elenă a furnizat Comisiei informații cu privire la ACL abia după adoptarea acestuia și la solicitarea Comisiei. Respingem argumentul Republicii Elene potrivit căruia aceasta nu a putut să informeze imediat Comisia cu privire la proiect deoarece acesta se afla încă în curs de evaluare. De altfel, dosarul cauzei nu conține nicio sugestie conform căreia Republica Elenă a implicat Comisia în această procedură, așa cum ar fi trebuit să procedeze în temeiul obligației de cooperare loială.

93. Prin urmare, considerăm că suspendarea licitațiilor publice prin ACL în vederea examinării unui plan de relansare a activității întreprinderii United Textiles a fost contrară obligațiilor Republicii Elene în conformitate cu decizia de recuperare și cu obligația de cooperare care rezultă în special din articolul 4 alineatul (3) TUE.

Cheltuielile de judecată

94. În conformitate cu articolul 138 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată. Întrucât Comisia a solicitat obligarea Republicii Elene la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta din urmă a căzut în pretenții, se impune obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată.

Concluzie

95. Având în vedere considerațiile de mai sus, propunem Curții:

- 1) Declararea faptului că, prin neluarea, în termenul stabilit, a tuturor măsurilor necesare pentru recuperarea de la beneficiar a ajutorului de stat declarat ilegal și incompatibil cu piața internă prin articolul 1 alineatul (1) din Decizia 2012/541/UE a Comisiei din 22 februarie 2012 privind ajutorul de stat nr. SA.26534 (C 27/10, ex NN 6/09) acordat de Grecia întreprinderii Enómeni Klostoyfantourgía AE [United Textiles SA] și prin neinformarea în mod suficient a Comisiei Europene cu privire la măsurile luate, în conformitate cu articolul 4 din Decizia 2012/541, Republica Elenă nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul articolelor 2, 3 și 4 din decizia respectivă.
- 2) Obligarea Republicii Elene la plata cheltuielilor de judecată.